

RAAMATUID SOOTEOORIAST

Toomas Kukk

Sugude ja seksi teooria, iseäranis aga praktika, on ammusest aegadest inimeste meeli köitnud ning erutanud. Iga põlvkond on püüdnud anda oma parima sooteadusliku kirjanduse varasalve. Seetõttu tuli käesoleva ülevaate jaoks teha väike valik rohkearvuliste vastavasisuliste kirjatööde hulgast. Algul tundus see raske olevat, osutus aga arvatust hõlpsamaks - kodumaa avalikud raamatukogud ei või selliste teoste rohkusega just hoobelda.

Nimestik koostati raamatutest, mis kuidagiviisigi sooteooria alla võiksid kuuluda. Võrkeelsetest teostest võeti nimestikku meil kättesaadavatest tähtsamad. Eestikeelsete sooteoreetiliste kirjatööde puudumist saab seletada ainult eesti rahvale iseloomuliku praktilise meelega - mis selle seksi üle ikka targutada...

Teosed seksi praktilisest rakendamisest igapäevaelus jäeti esialgu nimestikust välja, üritades piirduda vaid teoreetilise poolega. Välditi ka teoreetilis - praktilisi ülevaateid vastavast riietvarast: Gabriele Tehver. Morfoloogilisi uurimusi kodumetajate ovariaal-folliikulitest. Trt., Teaduslik Kirjandus, 1946, 136 lk. aga ka vastavast tarkvarast: Nellie M. Smith. Ema vastus lapsel (seletus inimese saamisloost) Trt., Loodus, 1935, 28 lk. ning Hans Madisson, Allväärtuslike ja kurikalduvustega isikute sümptomoloogiate tegemine (äratrükk õigeenika käsiraamatust) Trt., Laaman, 1927, 41 lk.

Niisiis, sõelale jäid:

Baer, Karl Ernst v. Über Entwicklungsgeschichte der Thiere. Königsberg, 1. T. 1828, 2. T. 1837.

Bell, Graham. The Masterpiece of Nature. The Evolution and Genetics Sexuality. London & Canberra, Croom Helm, 1982, 635 pp.

Bergfeld, Rainer. Sexualität bei Pflanzen. Stuttgart, Ulmer, 1977, 128 S.

Charnov, Eric L. The theory of Sex Allocation. Princeton, New Jersey, 1982.

Darwin, Ch. The Descent of Man and Selection in relation to Sex, London, 1871, John Murray.

Fenner, Michael. Seed Ecology. London, New York, Chapman and Hall, 1987, 151 S.

Karlin, Samuel and Lessard, Sabin. Theoretical Studies on Sex Ratio Evolution. Princeton, New Jersey, 1986.

Kennel, J. Studien über sexuellen Dimorphismus, Variation und verwandte Erscheinungen, Jurjeff (Dorpat), 1896.

Mosman, Harald W and Duke, Kenneth L. Comparative morphology of the mammalian ovary. The Univ. of Wisconsin press, 1973, 461 p.

Oxnard, Ch. E. Fossiles, teeth and sex: New perspectives on human evolution. Seattle, London. Univ. of Washington Press 1987, 281 p.

Reproductive Success. Studies of Individual Variation in Contrasting Breeding System. /Ed. by T. H. Clutton-Brock. With Fifty-three Contributors. Chicago and London, The Univ. of Chicago press, 1988

Smith, J. M. The evolution of sex. Cambridge University Press, 1978.

The Evolution of Sex and its Consequents: *Experientia Supplementarum*, Vol. 55. /Ed. by S. C. Stears. Birkhäuser Verlag AG, 1987, 403 p.

The Evolution of Sex: An Examination of Current Ideas. /Ed/ by Richard E. Michod and Bruce R. Levin, Sinauer Associates Inc. 1988, 351 p.

Williams, George C. *Sex and Evolution*. Princeton University Press, New Jersey.

Джапаридзе Л.И. Пол у растений, ч. 1-2, Тбилиси, Изд. АН Груз. ССР. 1963-65.

Левина Р.Е. Многообразие и эволюция форм размножения растений. Изд. 2., испр., М. Просвещение, 1964.

Львова И.Н. Проблема пола и органогенез растений. М., 1976.

Смит, Д.М. Эволюция полового размножения. М., Мир, 1981.

Райцина С.С. Сперматогенез и структурные основы его регуляции. М., Наука 1985.

Ротшильд. Оплодотворение. М., Изд. иностр. лит. 1958.

Троцкий Н.А. и др. Конъюгация бактерий. Минск, 1975.

Турдин Н.В. Новые данные мичуринской биологии о процессе оплодотворения. М., Знание, 1952.